

9. Sınıf Biyoloji Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Sivas İli Örneği)

Arş. Grv. Mustafa Ersoy
Cumhuriyet Üniversitesi-Türkiye
ersoy.mustafa@gmail.com

Prof. Dr. Feridun Merter
İnönü Üniversitesi-Türkiye
fmerter@inonu.edu.tr

Özet

Bu araştırma 2010-2011 eğitim öğretim yılında uygulanmakta olan Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesini amaçlamıştır. Araştırmada öğretmenlere program hakkında hedefler, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme boyutlarında sorular sorularak öğretim programında meydana gelen aksaklıklar tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın yöntemi, biyoloji öğretmenlerinin biyoloji dersi öğretim programına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik tanımlayıcı nitelikte, ilişkisel tarama modelidir. Çalışma grubu, 2010-2011 öğretim yılında Sivas ilindeki ortaöğretim kurumlarında görev yapan ve gönüllü olan 55 biyoloji öğretmeninden oluşmaktadır. Elde edilen veriler parametrik değer ve testler ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin biyoloji dersi öğretim programının kazanımlarına ait görüşlerinin 3,85 ortalama ile oldukça katılıyorum seçeneği üzerinde yoğunlaştıklarını, içeriğe ait görüşlerinin 4,09 ortalama ile oldukça katılıyorum seçeneği üzerinde yoğunlaştıklarını, öğrenme-öğretme sürecine ait görüşlerinin 3,20 ortalama ile kısmen seçeneği üzerinde yoğunlaştıklarını, değerlendirmeye ait görüşlerinin ise 2,86 ortalama ile kısmen seçeneği üzerinde yoğunlaştıklarını göstermektedir. Bu doğrultuda, eğitim fakülteleri programlarında öğretmenlik formasyonu dersleri içinde özellikle ölçme ve değerlendirme derslerine ağırlık verilmeli, öğrencilerin teorik bilgilerini pratiğe dönüştürmelerine imkân sağlanmalı, öğretmenlerin yeterlikleri sınanmalı varsa eksikliklerini hizmet içi eğitimler vasıtasıyla gidermeleri sağlanmalı, yeni programın değerlendirme boyutunun gereği gibi uygulanabilmesi için etkili diğer değişkenleri de kontrol altına alacak önlemlere (öğrenci sayısı vb.) yer verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim, Biyoloji, Program, Program değerlendirme.

GİRİŞ

Günümüzde bilim ve teknoloji çok hızlı bir gelişim göstermekte bu gelişmeler, tüm eğitim sistemini etkilediği gibi biyoloji alanında da etkili olmaktadır. Bu alanda meydana gelen gelişmeler içeriğin, eğitim bilimlerindeki gelişmeler öğrenme-öğretme yöntem ve süreçleri ile ölçme ve değerlendirmenin değişmesine neden olmaktadır. Gelişmelere bağlı olarak bir ülkenin geleceği olan öğrencilere kazandırılacak olan bilgi ve beceriler de sürekli geliştirilmeli ve yenilenmelidir. Bu kapsamda eğitim programları

da günün ve geleceğin ihtiyaçları düşünülerek geliştirilmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren özellikle ilköğretim programların geliştirilmesine önem verilmiş olmakla birlikte 1994 yılında YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projeleri kapsamında ortaöğretim düzeyinde “Biyoloji Öğretimi” de yer almaktadır, bu dersin programının hazırlanması ve hedeflerinin belirlenmesi bu proje kapsamında yer almaktadır (YÖK, 1996). Hedef ve kazanımların sürekli değişim içerisinde olmasından eğitim programlarının da sürekli değişmesi ve yenilenmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Değişen programın değerlendirilmesi yani yeni programın kendisinden beklenenleri gerçekleştirip gerçekleştirmediği yönünde sınılanması gerekmektedir. Bir programın değerlendirilmesi, program geliştirme çalışmalarının önemli bir ögesi olup, değerlendirmede veri kaynağı olarak öğretmenlerin bulunması programın uygulayıcısının öğretmenler olması ayrıca programın uygulanması için uygun bir ortam hazırlama konusunda da sorumlu ve etkili olmalarından ileri gelmektedir. Bu nedenle, yeni programların uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunların öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmesi önemli görülmektedir.

Biyoloji ve uygulamaları insanların günlük hayatını, toplum ve çevreyi önemli ölçüde etkilemektedir. Bireyler, her geçen gün Biyolojinin yaşamın anlaşılmasına sağladığı katkıları fark etmektedir. 2005 yılında yapılandırmacı anlayış temelinde ilköğretim düzeyinde diğer derslerle birlikte geliştirilen Fen ve Teknoloji dersi öğretim programındaki bilgi, beceri, tutum, değer ve anlayışlara yönelik kazanımlar ortaöğretim Biyoloji dersi için önemli bir temel oluşturmuştur. Fen ve Teknoloji dersi öğretim programı değişikliği, Biyoloji alanında artan ve hızla değişen bilgi, eğitim bilimleri, bilişsel psikoloji ile ölçme ve değerlendirme alanındaki yenilikler Biyoloji Dersi Programının geliştirilmesinin önemli nedenlerinden bazıları olarak görülebilir.

Program değerlendirme, program tasarımı aşamasında verilen kararların değerlendirilmesi için bilgi toplama ve bilgileri yorumlama sürecidir. Program değerlendirme; öğretim sürecini ve öğretim kaynaklarını gözden geçirmek, karşılaşılan sorunları analiz etmek, öğrencilerin kazandıkları yeterlilikler ile programın amacını ve iş hayatında bu görevde çalışan bireyin niteliklerini karşılaştırılarak programı geliştirmek için yapılır (Doğan, 1997). Ancak program geliştirme faaliyeti biten değil devam eden bir süreçtir. Bir programın geliştirilmesinde programın değerlendirilmesi oldukça önemli bir yer kaplar. Bu şekilde programın aksayan yönlerinin tespiti ve düzeltilmesi mümkün olur. Program değerlendirmede, programın uygulayıcıları olan öğretmenlerden yararlanmak, uygulamada karşılaşılan aksaklıkları tespit etmek için oldukça faydalı olabilir. Programın öğelerini sürekli olarak gözden geçirmek, yetişen bireylerin hedefe ulaşip ulaşmadıklarını kontrol etmek, ulaşılmadığı takdirde bunun sebeplerini araştırmak programın geçerliliği açısından bir gerekliliktir.

Diğer programlarda olduğu gibi biyoloji programının hazırlanmasında da birçok öğrenme yaklaşımı dikkate alınmıştır: Bilginin pasif olarak ya da kişisel bir katkıda bulunma olmaksızın inşa edilemeyeceğini; anlamının, adaptasyon sonucu ortaya çıktığını; kişinin kendi tecrübeleri, bilgi ve birikimleriyle tartışılan konu arasında uyum sağlanarak ele alınan konuyu anladığını; bilginin etkileşim sonucu oluşturulduğunu; kullanılan dil ve içinde bulunulan sosyal yapının bu etkileşimde önemli rol oynadığını

ileri süren oluşturmacı öğrenme yaklaşımından önemli ölçüde faydalanılmıştır.

Oluşturmacılık farklı teorilerin sentezi olan bir öğrenme teorisi gibidir (Salman, 2006). Oluşturmacı öğrenme yaklaşımı, öğrenci merkezli öğrenme yaklaşımlarını (proje, drama vb.) ve öğretmen rehberliğini ön plana çıkarmaktadır. Bu yaklaşımda öğrenci bildiklerini kullanarak yeni bilgileri kendisi oluşturmaktadır. Bu ise bireyi anlamlı öğrenmeye götürmektedir (Köseoğlu ve Kavak, 2001). Anlamlı öğrenme, belirli bir konudaki doğru kavramların sıralı ve bağlantılı bir şekilde öğrenilmesi demektir (Ergezen, 1994). Bu öğretim programında farklı bireysel özelliklere sahip öğrencilerin bulunabileceği gerçeğinden hareketle, öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerini çeşitlendirmeleri, mümkün olduğu kadar çeşitli ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaları önerilmektedir. Oluşturmacı eğitim programında öğrenme içeriği öğrencilerin ilgileri ve gereksinimlerine yanıt vermenin yanında, gerçek yaşamla bağlantılı ve özgündür.

Oluşturmacı eğitim programında değerlendirme, öğretmen ve öğrencilerle birlikte planlanır ve yürütülür. Değerlendirme öğrenmenin sonunda yer almaz, öğrenme süreci ile birlikte devam eder ve öğretime yön verir. Öğrenenlerin, öğrendiklerini yansıtabilmesi için performans değerlendirme, günlük yazma, öğretmen gözlemleri, görüşme, problem çözme gibi çoklu değerlendirme teknikleri kullanılmaktadır (Şaşan, 2002). Dolayısıyla bir programı en iyi değerlendirebileceklerin dersi veren öğretmenler olacağı düşüncesinden hareketle, oluşturmacı yaklaşımına uygun olarak hazırlanmış olan ortaöğretim biyoloji dersi öğretim programının kazanımları, içeriği, öğretme-öğrenme süreci ve değerlendirme boyutları bakımından değerlendirilmesi için öğretmen görüşlerine başvurmak değerlendirme açısından sıklıkla başvurulan bir yoldur. Bu çalışmada da dört yıla çıkan orta öğretimde 9. sınıf Biyoloji dersi öğretim programının değerlendirilmesi için biyoloji öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuştur.

Bu araştırmanın amacı ortaöğretim biyoloji dersi öğretim programının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda biyoloji öğretmenlerinin, 9. sınıf Biyoloji dersi yeni öğretim programının hedefler, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme boyutları bakımından görüşleri nelerdir? Ayrıca, bu görüşler, cinsiyet, çalışma süresi ve mezun olunan fakülteye göre bir farklılık göstermekte midir? sorularına cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Bu araştırma biyoloji öğretmenlerinin ortaöğretim biyoloji dersi öğretim programına ilişkin görüşlerini belirlemeye yönelik tanımlayıcı nitelikte bir araştırmadır. Araştırma genel tarama modeli kapsamında ilişkisel tarama modeline dayalıdır. Karasar (1991:79)' a göre genel tarama modelleri çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Öğretmenler mevcut durum hakkındaki görüşlerini yapılan ankette belirtmişlerdir.

Araştırmanın evrenini Sivas ilinde görev yapan biyoloji öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu öğretmenlerden araştırmaya gönüllü olarak katılan 55 biyoloji öğretmeni oluşturmaktadır.

Veri toplama aracı olarak kullanılan anket araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde öğretmenlerin kişisel bilgilerini sorgulayan 3 soru, ikinci bölümde ise öğretmenlerin ortaöğretim biyoloji dersi öğretim programına ilişkin görüşlerini sorgulayan 22 soru bulunmaktadır. İkinci bölümde her bir ifade “1. Hiç Katılmıyorum, 2. Katılmıyorum, 3. Kararsızım, 4. Katılıyorum, 5. Tamamen Katılıyorum” şeklinde düzenlenen beş aşamalı Likert tipi ölçekle değerlendirilmiştir.

Anket iki bölümden meydana gelmiştir. Birinci bölümde öğretmenlerin kişisel bilgileri yer alırken ikinci bölümde program hakkında sorulara yer almıştır. Bu sorular geliştirilirken orta öğretimin yeniden yapılandırılmasına ilişkin Talim ve Terbiye Kurulu'nun 07.06.2005 tarih ve 184 sayılı kararı ile 2005–2006 Eğitim-Öğretim yılından itibaren orta öğretimin dört seneye çıkması ve yeni öğretim programının bu yıldan itibaren uygulamaya geçmesi (Milli Eğitim Bakanlığı, TTK, 2005) göz önünde bulundurulmuştur. Veri toplama aracının içerik geçerliliği ve anket maddelerinin amaca uygunluğu uzman görüşüne göre belirlenmiştir. Anket maddeleri konu hakkında yeterliliğe sahip olan uzmanlarca tartışılmış, değerlendirilmiş ve geçerliliği düşük olan bazı anket soruları çıkarılarak son halini almıştır.

Hazırlanan anketin güvenilirliği, Cronbach Alpha katsayısı hesaplanarak belirlenmiştir. Buna göre 34 maddeden oluşan anketin Cronbach Alpha katsayısı 0,749'dır ve sorulardan herhangi birinin anketten çıkarılması anketin güvenilirliğini artırmamaktadır. Ayrıca anketi oluşturan her bir boyutun Cronbach Alpha değerleri ayrı ayrı hesaplanmış ve “Kazanımlar” boyutu için 0,913, “Öğretme-Öğrenme Süreci” boyutu için 0,938, “Değerlendirme” boyutu için 0,811, “İçerik” boyutu için 0,858 şeklinde bulunmuştur. Bu sonuçlar, anketteki boyutlar için güvenilirliğin yüksek olduğunu göstermektedir (Kalaycı, 2005, s. 405).

Veriler, geliştirilen anketin bizzat araştırmacı tarafından Sivas ilinde görev yapan 55 Biyoloji öğretmenine uygulanarak toplanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler bilgisayar ortamında sayısallaştırılmış, istatistiki çözümleme için SPSS 17.0 paket programından yararlanılmıştır. Öğretmenlerin kişisel özelliklerini değerlendirirken frekans ve yüzde hesaplamasına başvurulmuştur.

Öğretmenlerin veri toplama aracında bulunan maddelerle ilgili görüşlerine ilişkin olarak ise öncelikle verilerin normal dağılıma uygunluğu için "Tek Örneklem Kolmogorov Smirnov Testi" (Eymen, 2007, s. 89) yapılmıştır. Bu test ile hesaplanan anlamlılık satırındaki değerlerin istatistiksel anlamlılık hesaplamalarında sınır değeri kabul edilen 0,05'den büyük olması incelenen faktörlerin dağılımlarının normal olduğunu göstermektedir. Buna göre anketin analizi için parametrik test yöntemlerinin kullanılmasına karar verilmiştir. Buna göre, öğretmenlerin veri toplama aracında bulunan maddelerle ilgili görüşlerine ilişkin aritmetik ortalamalara bakılmıştır. Puan Aralıkları: 1,00 – 1,80 arası “Hiç Katılmıyorum”, 1,81 – 2,60 arası “Katılmıyorum”,

2,61 – 3,40 arası “Kararsızım”, 3,41 – 4,20 arası “Katılıyorum”, 4,21 – 5,00 arası “Tamamen Katılıyorum” olarak belirlenmiştir:

Tablo 1. Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programının Değerlendirme Boyutları

Boyutlar ve maddeleri

Boyut 1: Kazanımlar

- Biyoloji öğretim programındaki kazanımlar dersin içeriğiyle örtüşmektedir.
- Biyoloji öğretim programındaki kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeylerine (yaşlarına, zihinsel gelişimlerine) uygundur.
- Biyoloji öğretim programındaki kazanımlar birbiriyle tutarlıdır.
- Biyoloji öğretim programında bireyin gündelik hayatında işine yarayabilecek kazanımlara yer verilmiştir.
- Biyoloji öğretim programı ile kazandırılmak istenilen kazanımlar nitelik olarak yeterlidir.
- Biyoloji öğretim programı ile kazandırılmak istenilen kazanımlar sayı olarak yeterlidir.

Boyut 2: Öğretme-Öğrenme Süreci

- Biyoloji öğretim programında yer alan deney düzeneklerinin hazırlanması için zaman yeterlidir.
- Biyoloji öğretim programı içeriğinde yeterince deneye yer verilmiştir.
- Biyoloji öğretim programında yer alan deneyler uygulanabilir.
- Biyoloji öğretim programı öğrenci merkezli olarak uygulanabilmektedir.
- Biyoloji öğretim programında önerilen laboratuvar araç-gereçleri kazanımları gerçekleştirecek niteliktedir.
- Okulunuzun laboratuvarındaki araç-gereçler, deney düzeneklerinin kurulabilmesi için yeterlidir.
- Biyoloji öğretim programında yer alan öğretme-öğrenme etkinlikleri öğrencilerin yaşlarına-gelişim düzeylerine uygundur.

Boyut 3: Değerlendirme

- Biyoloji öğretim programında yer alan ölçme ve değerlendirme ile ilgili açıklamalar yeterlidir.
- Biyoloji öğretim programında yer alan ölçme ve değerlendirme işleri için yeterince zaman vardır.
- Öğrenciler, performans görevlerini öngörüldüğü gibi yerine getirebilmektedirler.
- Ders kitabındaki performans görevlerinin yönergeleri öğrencilerin anlayabileceği düzeydedir.

Boyut 4: İçerik

- Biyoloji öğretim programının içeriği örneklerle zenginleştirilmiştir.
 - Biyoloji öğretim programı içeriğinde yer alan konular genel öğretim ilkelerine (basitten karmaşığa, somuttan soyuta, yakından uzağa,...) uygundur.
 - Biyoloji öğretim programının konuları arasında ardışıklık vardır.
 - Biyoloji öğretim programı içeriğinde yeterince deneye yer verilmiştir.
 - Biyoloji öğretim programının içeriği biyoloji alanı ile ilgili tüm konuları kapsamaktadır.
-

“Biyoloji öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre, çalışma sürelerine göre ve mezun oldukları fakülte türüne göre program hakkında sorulan sorulara verdikleri cevaplar arasında fark var mıdır?” alt problemlerine verdikleri cevaplar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını anlamak için “t-testi” uygulanmıştır. T-testi ve varyans analizinde farkın anlamlılığı $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde alt problem içerik ve sıralamasına bağlı kalınarak bir sunuma başvurulmuştur. Buna göre öncelikle her bir probleme verilen cevapların istatistikleri tablolar olarak gösterilmiş sonra bu tablolardan hareketle bulgu ve yorumlar yapılmıştır.

1. Kişisel Özelliklere İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan biyoloji öğretmenlerinin %34,55’inin kadın, %65,45’inin ise erkek öğretmenler olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin hizmet yıllarına göre çoğunluğunu 6-11 yıl (%56,37) yıl kıdeme sahip öğretmenler oluşturmaktadır. Daha sonra ise sırasıyla 0-5 yıl (%38,18) ve 12-17 yıl (%5,45) kıdeme sahip öğretmenler gelmektedir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Özelliklerine Göre Dağılımı

Kişisel Bilgiler	N	%
Cinsiyet		
Kadın	19	34,55
Erkek	36	65,45
Çalışma Süresi		
0-5 Yıl	21	38,18
6-11 Yıl	31	56,37
12-17 Yıl	3	5,45
18 Yıl ve üzeri	-	-
Mezun Olduğu Fakülte		
Eğitim Fakültesi	22	40
Fen Edebiyat Fakültesi	33	60

Öğretmenlerin büyük çoğunluğu (%60) Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji bölümü mezunudur.

2. Biyoloji öğretmenlerinin, 9. sınıf Biyoloji dersi yeni öğretim programına ilişkin görüşleri ile ilgili bulgular ve yorumlar

Bu başlık altında, öğretmenlerin, 9. sınıf Biyoloji dersi yeni öğretim programına ile ilgili görüşleri; hedefler, içerik, öğrenme öğretme süreci ve değerlendirme boyutları bağlamında bulgu ve yoruma dönüştürülerek sunulmuştur.

2.1. Öğretmenlerin Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programında “Kazanımlar” ile İlgili Görüşleri

Tablo 3’ten anlaşılacağı üzere öğretmenlerin maddelere ilişkin yanıtlarının ortalaması 3,85 olarak bulunmuştur. Bu sonuç öğretmenlerin programda “Kazanımlar” ile ilgili görüşlerinin genel olarak “ Oldukça Katılıyorum” seçeneği üzerinde toplandığı görülmektedir.

Bu boyuta giren maddeler içerisinde öğretmenlerin en fazla katılım gösterdikleri madde “Biyoloji öğretim programındaki kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeylerine (yaşlarına, zihinsel gelişimlerine) uygundur.” maddesidir. Aynı şekilde “Biyoloji öğretim programı ile kazandırılmak istenilen kazanımlar nitelik olarak yeterlidir.”, “Biyoloji öğretim programındaki kazanımlar birbiriyle tutarlıdır.”, “Biyoloji öğretim programında bireyin gündelik hayatında işine yarayabilecek kazanımlara yer verilmiştir.” ve “Biyoloji öğretim programı ile kazandırılmak istenilen kazanımlar sayı olarak yeterlidir.” “Biyoloji öğretim programındaki kazanımlar dersin içeriğiyle örtüşmektedir.” maddelerine de öğretmenlerin oldukça derecesinde katıldıkları görülmektedir.

Tablo 3. “Kazanımlar”a İlişkin Cevaplarının Frekans, Yüzde ve Ortalamaları

İfadeler	Frekans ve Yüzde	Hiç Katılmıyorum	Çok Az Katılıyorum	Kararsızım	Oldukça Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	Ortalama
Biyoloji öğretim programındaki kazanımlar dersin içeriğiyle örtüşmektedir.	N %	- -	- -	18 32,73	27 49,09	10 18,18	3,85
Biyoloji öğretim programındaki kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeylerine (yaşlarına, zihinsel gelişimlerine) uygundur.	N %	- -	1 1,82	13 23,64	28 50,91	13 23,64	3,96
Biyoloji öğretim programındaki kazanımlar birbiriyle tutarlıdır.	N %	- -	- -	19 34,55	26 47,27	10 18,18	3,84
Biyoloji öğretim programında bireyin gündelik hayatında işine yarayabilecek kazanımlara yer verilmiştir.	N %	- -	1 1,82	16 29,09	26 47,27	12 21,82	3,89
Biyoloji öğretim programı ile kazandırılmak istenilen kazanımlar nitelik olarak yeterlidir.	N %	- -	1 1,82	19 34,55	23 41,82	12 21,82	3,84
Biyoloji öğretim programı ile kazandırılmak istenilen kazanımlar sayı olarak yeterlidir.	N %	- -	- -	21 38,18	27 49,09	7 12,73	3,75
						Ortalama	3,85

Genel olarak olumlu görüş bildiren öğretmenlerin olumluluk dereceleri, Savatyapan (2007) tarafından yapılan araştırmada ortaya konulan hedeflerin anlaşılabilir bir dille ortaya konduğu fikrinin %52,7 lik değerine yakındır. Ancak her ne kadar hedefler anlaşılır olursa olsun, uygulayıcılar, yani öğretmenler, uygulayamazlarsa belirlenen hedeflere ulaşamaz. Bu nedenle biyoloji öğretmenlerinin ders etkinliklerini

gerçekleştirebilecek nitelikte yetiştirilmesi gerekmektedir (Çoban, 2006).

2.2. Öğretmenlerin Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programında “İçerik” ile İlgili Görüşleri

Tablo 4’de görüldüğü üzere öğretmenlerin “İçerik” ile ilgili görüşlerine ait maddelere verdikleri cevapların ortalaması 4,09 bulunmuştur. Buna göre öğretmenler bu boyutla ilgili maddelere genel olarak oldukça derecesinde katılmaktadırlar.

Öğretmenlerin “İçerik” boyutu ile ilgili maddelerden en fazla katılım gösterdikleri madde “Biyoloji öğretim programı içeriğinde yeterince deneye yer verilmiştir.” maddesidir. Öğretmenlerin bu maddeye verdikleri cevapların ortalaması 4,22 bulunmuştur. Bu sonuca göre öğretmenler bu maddeye oldukça derecesinde katılmaktadırlar. Öğretmenlerin bu boyutla ilgili olarak diğer maddelere de daha küçük ortalamalarla oldukça derecesinde katıldıkları söylenebilir. Yeşilyurt ve Gül (2008)’ün çalışmasında da ortaöğretimdeki biyoloji programının içeriğinin yeterliliği konusunda öğretmen ve öğrencilerin genel olarak olumlu tutuma sahip oldukları görülmüş ve biyoloji öğretmenleri ve öğrencilerin biyoloji alanındaki beklenti ve tutumları dikkate alınarak ortaöğretim biyoloji programının içerik açısından tekrar gözden geçirilmesi önerilmiştir. Savatyapan (2007) tarafından yapılan araştırmada ünitelerin uygun olarak kısaltılmış olduğunu söyleyenlerin oranı %40, kısmen uygun olduğunu söyleyenlerin oranı ise %27,3 olarak belirlenmiştir. Ayrıca ünitelere ayrılan zamanın yeterli olduğunu ortaya koyan %78,2’lik değer öğretmenlerin içerik hakkındaki görüşlerini destekler niteliktedir. Yeşilyurt ve Gül (2008)’de yaptıkları araştırma sonucunda biyoloji derslerinin yeniden düzenlenmesi ile ilgili öğretmen ve öğrencilere yöneltilen yarı açık uçlu sorunun değerlendirilmesi ile öğretmenlerin %80’i ve öğrencilerin ise %69’u biyoloji derslerinin yeniden düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Tablo 4. “İçerik”e İlişkin Cevaplarının Frekans, Yüzde ve Ortalamaları

İfadeler	Frekans ve Yüzde	Hiç Katılmıyorum	Çok Az Katılmıyorum	Kararsızım	Oldukça Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Ortalama
Biyoloji öğretim programının içeriği örneklerle zenginleştirilmiştir.	N %	- -	4 7,27	12 21,82	27 49,09	12 21,82	3,85
Biyoloji öğretim programı içeriğinde yer alan konular genel öğretim ilkelerine (basitten karmaşığa, somuttan soyuta, yakından uzağa,...) uygundur.	N %	- -	- -	7 12,73	32 58,18	16 29,09	4,16
Biyoloji öğretim programının konuları arasında ardeşiklik vardır.	N %	- -	2 3,64	7 12,73	26 47,27	20 36,36	4,16
Biyoloji öğretim programı içeriğinde yeterince deneye yer verilmiştir.	N %	- -	- -	5 9,09	33 60,00	17 30,91	4,22
Biyoloji öğretim programının içeriği biyoloji alanı ile ilgili tüm konuları kapsamaktadır.	N %	- -	- -	10 18,18	31 56,36	14 25,45	4,07
						Ortalama	4,09

Biyoloji dersleri için ayrılmış haftalık ders saatlerinin yeterliliği ile ilgili yöneltilen soruya, çalışmaya katılan öğretmenlerin %60'ı Lise1,%55'i Lise 2 ve %55'i Lise 3 için ders saatlerinin 4 saat olarak yeniden düzenlenmesi gerektiğini belirtirken, öğrencilerin de öğretmenleriyle benzer şekilde %58,3'ü Lise1,%65'i Lise 2 ve %68'i Lise 3 için biyoloji ders saatlerinin 4 saat olarak yeniden düzenlenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

2.3. Öğretmenlerin Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programında “Öğretme-Öğrenme Süreci” ile İlgili Görüşleri

Tablo 5’de görüldüğü üzere öğretmenlerin “Öğretme-Öğrenme Süreci” ile ilgili görüşleriyle ilgili maddelere verdikleri cevapların ortalaması 3,20 bulunmuştur. Buna göre öğretmenler bu boyutla ilgili maddelere genel olarak kısmen katılmaktadırlar.

Tablo 5. “Öğretme-Öğrenme Süreci”ne İlişkin Cevaplarının Frekans, Yüzde ve Ortalamaları

İfadeler	Frekans ve Yüzde	Hiç Katılmıyorum	Çok Az Katılıyorum	Kararsızım	Oldukça Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum	Ortalama
Biyoloji öğretim programında yer alan deney düzeneklerinin hazırlanması için zaman yeterlidir.	N %	- -	11 20,00	19 34,55	22 40,00	3 5,45	3,31
Biyoloji öğretim programı içeriğinde yeterince deneye yer verilmiştir.	N %	- -	16 29,09	20 36,36	16 29,09	3 5,45	3,11
Biyoloji öğretim programında yer alan deneyler uygulanabilir.	N %	1 1,82	8 14,55	22 40	22 40	2 3,64	3,29
Biyoloji öğretim programı öğrenci merkezli olarak uygulanabilmektedir.	N %	- -	12 21,82	24 43,64	15 27,27	4 7,27	3,20
Biyoloji öğretim programında önerilen laboratuvar araç-gereçleri kazanımları gerçekleştirecek niteliktedir.	N %	- -	11 20	22 40	19 34,55	3 5,45	3,25
Okulunuzun laboratuvarındaki araç-gereçler, deney düzeneklerinin kurulabilmesi için yeterlidir.	N %	- -	11 20	22 40	21 38,18	1 1,82	3,22
Biyoloji öğretim programında yer alan öğretme-öğrenme etkinlikleri öğrencilerin yaşlarına-gelişim düzeylerine uygundur.	N %	- -	11 20	32 58,18	12 21,82	- -	3,02
						Ortalama	3,20

Bu boyutla ilgili maddelerden öğretmenler en fazla “Biyoloji öğretim

programında yer alan deney düzeneklerinin hazırlanması için zaman yeterlidir.” maddesine olumlu görüş bildirmişlerdir. Öğretmenlerin bu madde ile ilgili görüşlerinin ortalaması 3,31 bulunmuştur. Bu sonuca göre öğretmenler bu maddeye “kararsızım” derecesinde katılmaktadırlar. Öğretmenlerin bu boyuttaki diğer maddelere de değişik ortalamalar olmasına rağmen “kararsızım” derecesinde katılmaktadırlar. Biyoloji derslerinde yer alan etkinliklerin öğrenci seviye ve gelişimine uygunluğu ile ilgili maddeye bakıldığında öğretmenlerin “kararsız” seviyesinde katılım gösterdikleri ortaya çıkmıştır.

Savatyapan (2007) tarafından yapılan araştırmada elde edilen öğrenme-öğretme etkinliklerinin ve deneylerin öğrenci düzeyine uygunluğu %40, kısmen uygunluğu %40 ve uygun olmadığı %20’lik değerle ifade edilmiştir bu değerler, bu çalışmadaki ilgili madde ile uyumludur.

Yeşilyurt ve Gül (2008) yaptıkları araştırma sonucu "programda yer alan konuların tümünün işlenebilmesi", "konuların pekiştirilmesi" ve "program içeriğinin yoğun olması", "daha fazla deney yapılabilmesi" için ders saatleri arttırılmalı şeklinde bulgulara ulaşmışlardır.

2.4. Öğretmenlerin Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programında “Değerlendirme” ile İlgili Görüşleri

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin “Değerlendirme” ile ilgili bütün maddelere “kararsızım” derecesinde katıldıkları görülmektedir.

Tablo 6. “Değerlendirme”ye İlişkin Cevaplarının Frekans, Yüzde ve Ortalamaları

İfadeler	Frekans ve Yüzde	Hiç Katılmıyorum	Çok Az Katılmıyorum	Kararsızım	Oldukça Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum	Ortalama
Biyoloji öğretim programında yer alan ölçme ve değerlendirme ile ilgili açıklamalar yeterlidir.	N %	2 3,64	19 34,55	27 49,08	3 5,45	4 7,27	2,78
Biyoloji öğretim programında yer alan ölçme ve değerlendirme işleri için yeterince zaman vardır.	N %	1 1,82	20 36,36	21 38,18	8 14,55	5 9,09	2,93
Öğrenciler, performans görevlerini öngörüldüğü gibi yerine getirebilmektedirler.	N %	4 7,27	17 30,91	19 34,55	10 18,18	5 9,09	2,91
Ders kitabındaki performans görevlerinin yönergeleri öğrencilerin anlayabileceği düzeydedir.	N %	3 5,45	22 40	16 29,09	10 18,18	4 7,27	2,82
						Ortalama	2,86

Öğretmenlerin en fazla katılım gösterdikleri “Biyoloji öğretim programında yer alan ölçme ve değerlendirme işleri için yeterince zaman vardır.” maddesidir. Öğretmenlerin bu maddeye verdikleri cevapların ortalaması 2,93 bulunmuştur.

Öğretmenler bu boyuta genel olarak 2,86 ortalama puan ile kararsızım derecesinde katılım göstermişlerdir.

Yeni program anlayışına geçilmeden önce uygulanan değerlendirme yöntemleri ve Dindar (1995)'in da belirttiği gibi öğretmenlerin dersleri daha çok anlatım yöntemi ile işlemeleri, araç ve gereçleri yeterince kullanmamaları, sınavlarda uzun cevaplı klasik sorular sormaları, ayrıca soruların genellikle bilgi düzeyinde olması gibi istenmeyen durumlar hala görülmektedir.

3. Bağımsız değişkenlere göre Öğretmenlerin Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programına İlişkin Görüşleri arasında farklılıklar

Bu başlık altında, ortaöğretim biyoloji dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri arasında; cinsiyet, çalışma süresi ve mezun olunan fakülteye göre bir farklılık olup olmadığına bakılmıştır.

3.1. Cinsiyete Göre Öğretmenlerin Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programına İlişkin Görüşleriyle İlgili Bulgular

Öğretmenlerin cinsiyetleri değişkeni açısından yeni ortaöğretim Biyoloji dersi öğretim programı ile ilgili görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan t testi sonuçları Tablo 7'de görülmektedir.

Tablo7. Cinsiyete Göre t -Testi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	N	Aritmetik Ortalama	Std. Sapma	t	SD	Anlamlılık Düzeyi (p)
Kazanımlar	Kadın	19	3,8730	,48789	-,608	33	,548
	Erkek	36	3,8431	,40090			
İçerik	Kadın	19	4,1238	,41200	-1,088	33	,284
	Erkek	36	4,0765	,42843			
Öğretme-Öğrenme Süreci	Kadın	19	3,4762	,33903	-,364	33	,719
	Erkek	36	3,2209	,50071			
Değerlendirme	Kadın	19	2,8214	,51887	,932	33	,358
	Erkek	36	2,8824	,50377			

*p<0,05 düzeyinde anlamlı

Tablo 7'de görüldüğü üzere cinsiyete göre öğretmenlerin ortaöğretim Biyoloji dersi programı ile ilgili görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını test etmek amacıyla yapılan t testi sonuçlarına göre hiçbir boyutta anlamlı farklılık yoktur.

Cinsiyet değişkeni bakımından “içerik” hariç diğer boyutlarda p<0,05 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemekle birlikte erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere oranla daha olumlu görüşler bildirdikleri dikkati çekmektedir.

3.2. Çalışma Süresi Değişkeni Açısından Öğretmenlerin Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programına İlişkin Görüşleriyle İlgili Bulgular

Öğretmenlerin hizmet yılları itibarıyla ortaöğretim Biyoloji dersi öğretim programının faktör analizi sonucu ortaya çıkan boyutları ile ilgili görüşlerinin ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını test etmek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları ve aritmetik ortalamaları Tablo 8’de verilmiştir.

Yapılan ANOVA analizi sonucunda öğretmenlerin ortaöğretim Biyoloji dersi öğretim programının faktör analizi sonucu ortaya çıkan boyutları ile ilgili görüşleri arasında $p < 0,05$ düzeyinde “Değerlendirme” boyutunda anlamlı fark olduğu görülmektedir. Yapılan Scheffe testi ile çalışma süresi 0-5 yıl arasında olan öğretmenlerin, çalışma süreleri 6-11 yıl ve 12-17 yıl arasında olan öğretmenlerle “Değerlendirme” boyutundaki görüşlerinde anlamlı fark olduğu ve bu farkın ortalamalara bakıldığında çalışma süresi 0-5 yıl olan öğretmenler lehine olduğu, bu öğretmenlerin “Değerlendirme” boyutuna ilişkin görüşlerinin daha olumlu olduğu söylenebilir.

Tablo 8. Çalışma Süresi Değişkeni Bakımından Ortalamalar ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyutlar		Çalışma Süresi			F Değeri	Anlamlılık Düzeyi (p)
		0-5 Yıl	6-11 Yıl	12-17 Yıl		
Kazanımlar	Aritmetik Ortalama	3,792	3,798	4,010	1,049	,362
İçerik	Aritmetik Ortalama	3,909	4,220	4,128	1,582	,221
Öğretme-Öğrenme Süreci	Aritmetik Ortalama	3,390	4,220	4,128	2,039	,147
Değerlendirme	Aritmetik Ortalama	3,363	2,825	2,482	19,277	,000

* $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı

Tablo 9. Çalışma Süresi Değişkenine Göre Değerlendirme Boyutu Scheffe Testi Sonuçları

Boyut	Çalışma Süresi	Ortalama Farkı	Standart Hata
Değerlendirme	0-5	6-11	,53864*
		12-17	,88149*

Ancak ortalamaların nispeten düşük olması hizmet yılı 6-11 ve 12-17 arasındaki öğretmenlerin kendilerini geliştirmediklerini ortaya koymaktadır. Savatyan (2007)’in yaptığı araştırmaya göre biyoloji öğretmenlerinin 28’i (%50,9) herhangi bir programa katılmadığını, 25’i (%45,5) birkaç kez katıldığını, 2’ si (%3,6) çok sayıda katıldığını belirtmiştir. Bu bulgu mevcut durumu destekler niteliktedir.

3.3. Mezun Olunan Fakülte Değişkeni Açısından Öğretmenlerin Ortaöğretim Biyoloji Dersi Öğretim Programına İlişkin Görüşleriyle İlgili Bulgular

Öğretmenlerin mezun oldukları alanlara göre ortaöğretim Biyoloji dersi öğretim programının faktör analizi sonucu ortaya çıkan boyutlarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılan t testi sonuçları Tablo 10'da görülmektedir.

Tablo 10. Mezun Olunan Fakülte Değişkeni Bakımından t -testi Sonuçları

Boyutlar	Mezuniyet Alanı	N	Aritmetik Ortalama	Std. Sapma	t	SD	Anlamlılık Düzeyi (p)
Kazanımlar	Fen Edebiyat F.	33	3,7205	,37269	-3,252	33	,003*
	Eğitim F.	22	4,1531	,39318			
İçerik	Fen Edebiyat F.	33	3,9455	,40086	-2,791	33	,009*
	Eğitim F.	22	4,3231	,36091			
Öğretme-Öğrenme Süreci	Fen Edebiyat F.	33	3,0523	,39784	-2,809	33	,008*
	Eğitim F.	22	3,4492	,41428			
Değerlendirme	Fen Edebiyat F.	33	2,7727	,35279	-1,290	33	,206
	Eğitim F.	22	3,0000	,69222			

*p<0,05 düzeyinde anlamlı

Tablo 10'da verilen t testi sonuçları incelendiğinde Mezun Olunan Fakülte değişkeni açısından öğretmenlerin “Kazanımlar”, “İçerik” ve “Öğretme-Öğrenme Süreci” boyutları ile ilgili görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmektedir. Bu boyutlarda Eğitim Fakültesi mezunu olan öğretmenlerin görüşlerinin, Fen Edebiyat Fakültesi mezunu olan öğretmenlere oranla daha olumlu olduğunu söylemek mümkündür.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğretmenlerin biyoloji dersi öğretim programının kazanımlarına ait görüşlerinin, 3,85 ortalama ile oldukça katılıyorum seçeneği üzerinde yoğunlaştıklarını, içeriğe ait görüşlerinin 4,09 ortalama ile oldukça katılıyorum seçeneği üzerinde yoğunlaştıklarını, öğrenme-öğretme sürecine ait görüşlerinin 3,20 ortalama ile kısmen seçeneği üzerinde yoğunlaştıklarını, değerlendirmeye ait görüşlerinin ise 2,86 ortalama ile kısmen seçeneği üzerinde yoğunlaştıklarını göstermektedir. Eğitim fakültesi mezunlarının puanının Fen Edebiyat fakültesi mezunlarının puanından fazla olduğu da anlaşılmıştır.

Öğretmenlerin “Değerlendirme” ile ilgili bütün maddelere 2,86 puan ortalaması ile kısmen katıldıkları görülmüştür. Bu sonuçta bakarak, yeni programda yeralan ölçme

ve değerlendirme ile ilgili yeterince açıklama yapılmalı, öğretmen ve öğrencilerin klasik değerlendirme yöntemleri yanında, öğrenme sürecinin değerlendirilmesinin önemini öğrenmeleri sağlanmalıdır.

Öğretmenlerin programla ilgili görüşlerinin hizmet yılı bakımından anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Hizmet yılı 0-5 yıl arasında olan öğretmenlerin “Değerlendirme” boyutunda yer alan maddelerle ilgili görüşleri diğer öğretmenlerden daha olumludur. Bu sonuca göre, özellikle kıdemli öğretmenlerin, yeni programın gerektirdiği temel bilgi, beceri ve yeterliklere nicel ve nitel olarak sahip olup olmadıkları araştırılmalı ve eksiklikleri giderilmelidir.

Mezun olduğu fakülte değişkeni açısından öğretmenlerin “Kazanımlar”, “İçerik” ve “Öğretme-Öğrenme Süreci” boyutlarında anlamlı farklılıklar görülmüştür. Bu farklılık Eğitim Fakültesi mezunu olan öğretmenler lehinedir. Bu sonuca bakarak öğretmen yetiştirmenin “Eğitim Fakültelerinde” olması uygulamasının devam etmesinin yerinde olduğu ve devam etmesi gerektiği önerilebilir.

Elde edilen bulgular ışığında yeni mezun öğretmenlerin, 2005 yılından sonraki program değişikliklerine daha iyi uyum sağladıkları, yeni programın özellikle değerlendirme boyutunda yapılması ve uygulanması gereken işlemleri daha iyi şekilde yerine getirdikleri söylenebilir. Programın uygulanmasını zorlaştıran nedenler; öğretim programının içerik bakımından öğrenci seviye uygun olmayan öğeler içermesi, ders saatlerinin yetersizliği, sınıfların kalabalık oluşu, okulların araç gereç ve laboratuvar eksikliği şeklinde ortaya konulmuştu (Altunoğlu ve Atav, 2005; Dindar, 1995; Ekici, 1996; Kaya, 2001; Mülayim ve Soran, 2002; Cerrah ve Ayas, 2003). Bu sorunların programın yenilenmesinden sonra da devam ettiğini söylemek mümkündür.

Genel olarak programın iyi olduğu ancak programın yıllardır uygulanıyor olmasına karşın öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme boyutlarında aksamalar olduğunu söylemek mümkündür. Gezer ve diğerlerinin (2003) yaptığı çalışmada da programın amaçlarının gelişmiş ülkelerin müfredatlarına benzediği halde uygulamasında karşılaşılan sorunların; müfredatın uygulanması, öğretim hedeflerinin eksikliği, etkisiz öğretim metotları, yetersiz öğretmen hazırlıkları ve kalabalık sınıflar gibi nedenlerden kaynaklandığı sonucuna varılmıştır.

Eğitim-öğretim sürecinin iyileştirilmesi için öğretmenlerin hizmetiçi eğitimleri oldukça önem taşımaktadır ancak ülke genelinde 2005 yılı içinde Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından düzenlenen 495 etkinlik arasında ise yalnızca üç tanesi biyoloji öğretmenlerine yöneliktir. Biyoloji öğretmenleri için gerçekleştirilen bu üç etkinliğe toplam 228 öğretmen katılabilmektedir. Bu oranın ülke genelinde her okulda 2 biyoloji öğretmeni çalıştığı varsayımından yola çıkılarak yaklaşık 5000 biyoloji öğretmeni için oldukça yetersiz (Akar, 2007) olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

Mevcut programların genel olarak değerlendirildiği Karacaoğlu ve Acar (2010) tarafından yapılan çalışmada benzer şekilde derslerin süresi, araç-gereç kullanımı, uygun sınıf ortamı, öğretmen yeterlikleri, etkinlik, strateji, yöntem, teknik kullanımı ve değerlendirmede sorunlar olduğu ortaya konmuştur.

Kaynakça

- Akar, E.Ö. (2007). Biyoloji Öğretmenlerinin Hizmetiçi Eğitim İhtiyaçları ve Gözlemlenen Bölgesel Farklılıklar. Eğitim ve Bilim Cilt 32, Sayı 143
- Altunoğlu, B. ve Atav, E. (2005). Daha Etkili Bir Biyoloji Öğretimi için Öğretmen Beklentileri. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi, 28.
- Cerrah, L. ve Ayas, A. (2003). Meslek Liselerinde Görev Yapan Biyoloji Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Problemler: Biyoloji ve Sağlık Bilgisi Öğretim Programına Bir Bakış. Milli Eğitim Dergisi, 159.
- Çoban, A. vd. (2006). Biyoloji Öğretim Programının ÖSS Soruları Açısından Değerlendirilmesi. Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 8, Sayı 1
- Doğan, H. (1997). Eğitimde Program ve Öğretim Tasarımı. Ankara: Önder Matbaacılık.
- Dindar, H. (1995). Ortaöğretim Kurumlarında Biyoloji Öğretiminin Yapı ve Sorunları. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ekici, G. (1996). Biyoloji Öğretmenlerinin Öğretimde Kullandıkları Yöntemler ve Karşılaştıkları Sorunlar, Ankara Üniversitesi, Ankara, yayımlanmamış yüksek lisans tezi
- Eymen, E. (2007). Veri Analiz Yöntemleri. İstatistik Merkezi Yayınları.
- Ergezen, S.S. (1994). Biyoloji Eğitiminin Önemi ve Orta Öğretimde Biyoloji Öğretimi, I. Ulusal Fen Bilimleri Eğitimi Sempozyumu, 9. Eylül Üniversitesi Yayınları, S: 171-177.
- Gezer, K., Köse, S., vd. (2003). Biyoloji Alanında Yapılan Program Geliştirme Çalışmalarının Karşılaştırılması: Türkiye, İngiltere ve Abd Örneği. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 2,14.
- Kalaycı, Ş. (2005). SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri. Ankara: Asil Yayın.
- Karacaoğlu, Ö., Acar, E. (2010). Yenilenen Programların Uygulanmasında Öğretmenlerin Karşılaştığı Sorunlar. Yüzcüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi 7,1.
- Karasar, N. (1991). Bilimsel Araştırma Yöntemi, 4.Basım Ankara: Sanem Matbaası.
- Kaya, E. (2001). Orta Öğretimde Biyoloji Öğretiminin Yapı ve Sorunları (Erzurum Örneği), Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Köseoğlu, F. ve Kavak, N. (2001). Fen Öğretiminde Yapılandırıcı Yaklaşım, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:21, 139-148, Ankara.
- Mülayim, H. ve Soran, H. (2002). Lise 1 Biyoloji Ders Kitapları ve Haftalık Ders Saatleri Hakkında Öğrenci, Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Görüş ve Önerileri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23, 185-197.
- Salman, M. (2006). Ülkemizdeki Biyoloji Öğretiminde Yapılandırıcı Yaklaşımla İlgili Yapılan Çalışmaların Kısa Bir Değerlendirmesi, Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Konya.
- Savatyan, S. (2007). Yeni Lise I (2005) Biyoloji Dersi Öğretim Programının Öğretmen ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Şaşan, H.H. (2002). Yapılandırıcı Öğrenme, Yaşadıkça Eğitim Dergisi, 74-75, S:49-52
- Yeşilyurt, S. ve Gül, S. (2008). Ortaöğretimde Daha Etkili Bir Biyoloji Öğretimi İçin Öğretmen ve Öğrenci Beklentileri. Kastamonu Eğitim Dergisi, Mart 2008 Cilt:16 No:1 145-162.
- Y.Ö.K. (1996), Biyoloji Öğretimi, YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Deneme Basımı, Ankara.

The Evaluation of 9th Class Biology Curriculum in terms of Teachers' Opinions (A case study in Sivas)

Ass. Res. Mustafa Ersoy
Cumhuriyet University-Turkey
ersoy.mustafa@gmail.com

Prof.Dr. Feridun Merter
İnönü University-Turkey
fmerter@inonu.edu.tr

Extended Abstract

Introduction: In this study, high school biology curriculum which was applied during 2010-2011 education year was evaluated in terms of teachers' opinions. The aim of the study is to find out the opinions of teachers about the objectives, contents, teaching-learning process and evaluation dimensions of biology curriculum and to determine if these opinions change in terms of their gender, seniority and the type of the faculty that they graduated from.

Method: This study was carried out as a descriptive study in order to determine the opinions of Biology teachers about Biology curriculum. The study relies on relational scanning model within the context of general scanning model. The population of the study consists of biology teachers who work in high schools in Sivas city center and its districts during 2010-2011 education year. The questionnaire was applied to 55 teachers who were willing to participate in the study. The data were obtained by using a 5-point Likert type scale which consists of 22 items which were prepared by the researchers themselves.

Findings: The findings show that the mean value of teachers' opinion about the objectives of biology curriculum is 3.85 and it means that they generally chose "strongly agree" choice for the questions about the objectives. It was also found out that the mean value of their opinions about the contents of biology curriculum is 4.09 and it also means that they generally chose "strongly agree" choice for the questions about the content. However, the mean value of the teachers' opinions about teaching-learning process is 3.20 and the mean value of their opinions about evaluation is 2.86 and these values mean that they generally chose "moderately agree" choice for the questions about the teaching-learning process and performance evaluation dimensions. Also, it was determined that the teachers' opinions about the curriculum don't change in terms of their gender but significant differences were found in terms of their opinions about performance evaluation dimension when their seniority taken into consideration. In addition to these findings it was seen that there were statistically significant differences between their opinions about the objectives, content and teaching-learning process of the curriculum in terms of their faculties that they graduated from.

Suggestions: In the light of findings, it is possible to say that the teachers who graduated recently accommodated themselves better to the changes in the curriculum done after the year 2005 and they accomplished the necessary procedures of evaluation progress of the new curriculum better than their colleagues. It can be told that the new curriculum is good in general but there are some hitching parts in the progress of learning, teaching and evaluation of the performance. On the other side it is possible to say the problems of the application continued especially in the process of evaluation despite the five years spent. In connection, teaching knowledge lessons should be highly focused during the schedule in the faculty of education, the students' theoretical knowledge should be allowed to be improved by practice; the efficiency of the teachers should be tested; their deficiencies -if they have- should be fixed by means of educations during service; the optimum number of the students in a class should be decided in order to apply the evaluation part of the new curriculum properly, and this number should not be surpassed; the teacher candidates should be acknowledged about the philosophy beyond the progress , and the teachers should be given possibilities to improve themselves.

Keywords: Secondary, Biology, Curriculum, Curriculum evaluation

